

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy1

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2017. január 21.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk
pontot, ha arra a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) mindkét kiadása (11. és 12.) szerinti helyesírást el kell fogadni.

1. a) oroszlán 1 pont
vakond
katicabogár

A pont akkor adható meg, ha mindhárom válaszelem helyes.

A szavak nagybetűs írásmódját is el kell fogadni.

- b) GYŰRŰ vagy GYŰRű vagy GYÉRE vagy GYéRé 1 pont
FÉLÉNK vagy FélÉNK

A pont akkor adható meg, ha mindkét kiegészítés helyes.

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a magánhangzók időtartamának jelölése egyértelmű.

A pontok akkor adhatók meg, ha a válaszok helyesek, és nincs mellettük helytelen.

Minden más válasz csak akkor fogadható el, ha a szó megléte egynyelvű szótárral igazolható.

2. Három helyes válasz az alábbiak közül: 3 pont

Akinek nem inge, ne vegye magára.

Ki korán kel, aranyat lel.

Több (a) nap, mint kolbász.

Seprűnek ajtó mögött (a) helye.

Két dudás nem fér meg egy csárdában.

Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

A válaszok akkor is elfogadhatók, ha a szórend vagy a szóhasználat variánsnak tekinthető.

Pl.: Nem fér meg két dudás egy csárdában. vagy Aki korán kel, aranyat lel.

Csak teljes válasz fogadható el, közmondásrészlet nem. (Tehát nem jó válasz például:

Két dudás nem fér meg.)

Minden más válasz csak akkor fogadható el, ha annak megléte egynyelvű szótárral igazolható.

Amennyiben a tanuló háromnál több megoldást írt, a helytelen válaszok számát le kell vonni az elért pontszámból, de 0-nál kevesebb pont nem adható.

Minden helyes válasz 1 pont.

3. a) 2 pont

A beszédhelyzet	A gesztus betűjele
„Á! Van egy jó ötletem!”	D
„Á! Biztosan nem jön már!”	A
„Á! Szóval itt bujkálsz!”	B

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

3 jó válasz: 2 pont

2 jó válasz: 1 pont

0–1 jó válasz: 0 pont

- b) Tündellő Isztia: B 2 pont
 Zalapács: D
 Sarkigláb: C
 Torzasztó Kalambár: A
 Zsíros Bődönce: –

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

5 jó válasz: 2 pont

3–4 jó válasz: 1 pont

0–2 jó válasz: 0 pont

4. a) rácsos 1 pont
 b) kalitkából 1 pont
 c) hogy 1 pont
 d) rikoltva 1 pont
 e) ellen 1 pont

A válaszok akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha helyessége érvényben lévő tankönyvvel igazolható.

5. Bekarikázva (és más nem):
 a) maradékát 1 pont
 b) engem 1 pont
 c) könyvet (1 pont), visszaadni (1 pont) 2 pont

Amennyiben a tanuló kettőnél több szót jelöl meg, a helytelenül megjelölt válaszok számát le kell vonni az elért pontszámból, de 0-nál kevesebb pont nem adható.

Minden helyes válasz 1 pont.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha helyessége érvényben lévő tankönyvvel igazolható.

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jelölés egyértelmű, más szót a helyes megoldáson kívül nem tartalmaznak. Nem fogadható el pl. a kölcsönként könyvet, a csirke maradékát szókapcsolat.

A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem bekarikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például a tárgyat jelölő egyértelmű aláhúzással) jelölte a megoldást.

6. a) olvasókat 1 pont
 b) olvasmányosak 1 pont

A válaszok akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha helyessége érvényben lévő tankönyvvel igazolható.

7. Megjelölve (és más nem):
 a) Hadd 1 pont
 b) Küldd el (vagy Küldd) 1 pont
 c) meg tudtuk 1 pont
 d) elvan 1 pont
 e) sújtotta 1 pont
 f) (5) %-kal 1 pont

A válaszok akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem bekarikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például egyértelmű aláhúzással) jelölte a megoldást.

-
8. a) A válasz akkor helyes, ha a tanuló megfogalmazza a természeti jelenséget, pl.: vihar készül vagy elborul az ég vagy föltámad a szél vagy rossz idő lesz. Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni. 1 pont
- b) Aláhúzva (és más nem): 1 pont
 gömbfelhő, szappanbuborék, bárány-felleg
A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom eleme helyes.
- c) Aláhúzva (és más nem): 2 pont
 megszemélyesítés (1 pont), alliteráció (1 pont)
Minden helyes válasz egy pont. Amennyiben a tanuló kettőnél több szót húz alá, a helytelenül aláhúzott válaszok számát le kell vonni az elért pontszámból, de 0-nál kevesebb pont nem adható.
b)-c) A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem aláhúzással, hanem más, de egyértelmű módon (például bekarikázással) jelölte a megoldást.
9. a) 1 pont
 A válasz akkor fogadható el, ha megfogalmazza azt a tényt, hogy a szerelmesek nem beszélhettek egymással felügyelet nélkül. Pl.: Az, hogy a szerelmesek nem lehettek kettesben. vagy Az, hogy a szerelmesek nem találkozhattak felügyelet nélkül. vagy A szerelmesek nem beszélgethettek egymással kettesben.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- b) A) (a Duna-parton) korzózni 3 pont
 B) gardedám vagy gardedámja
 C) nonverbális (kommunikáció)
A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha megfelelő alakjukban szerepelnek. Nem helyes válasz pl. a korzózik vagy a korzóznak.
A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a helyes megoldás mellett nem szerepel helytelen.
Minden helyes válasz 1 pont.
- c) Bekarikázva (és más nem): 3 pont
 A) IGAZ
 B) HAMIS
 C) HAMIS
A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem bekarikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például egyértelmű aláhúzással) jelölte a megoldást.
Minden helyes válasz 1 pont.
- d) A) 2. vagy 2 (Szívesen leszek az arád!) 2 pont
 B) 3. vagy 3 (Szeretlek!)
A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a helyes megoldás mellett nem szerepel helytelen.
A válaszok akkor is elfogadhatók, ha sorszám helyett a tanuló idézi a megfelelő szövegrészt.
Minden helyes válasz 1 pont.
- e) 1 pont
 Minden olyan válasz elfogadható, amelyik tartalmaz két különböző, helytálló indokot. Lehetséges válaszelemek pl.: Mert ma nem mindennapos használati tárgy a legyező. vagy Mert ma találkozhatnak egymással kettesben is a szerelmesek. vagy Mert ma többféle módon is kommunikálhatnak egymással a szerelmesek. vagy Mert ma van sms, e-mail stb.
A pont akkor adható meg, ha mindkét válaszeleme helyes.
-

10. a) *Tartalom* 3 pont
- 3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, és a bemutatott 2-2 különböző állítás helytálló.
- 2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, de csak két-három állítása van, illetve fogadható el.
- 1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de nem hoz állításokat vagy csak egyet a megadott szempontokkal kapcsolatban.
- 0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás.
- A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.
- b) *A szöveg szerkezete* 3 pont
- 3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett. A szöveg eléri a megadott terjedelmet.
- 2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.
- 1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül.
- 0 pont, ha a fogalmazás kirívóan rövid (3–4 sor), vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondatalmaz a fogalmazás.
- c) *Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan.* 1 pont
- d) *Helyesírás* 2 pont
- 2 pont: legfeljebb 2 központosási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosási hibáit).
- 1 pont: egy-két ékezet hiánya és legfeljebb 3–5 központosási hiba. Legfeljebb egy hiba az egybeírás-különírás terén, de súlyos hibának számít az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írása, tehát ilyen hiba esetén nem adható pont.
- A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.
- e) *Külalak, íráskép* 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatóak, az ékezethasználata egyértelmű, a tanuló nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet.
- Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.
- c)–e) Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.